

Czas na elektroniczne skrzynki podawcze

Od 17 sierpnia br. samorządy obowiązane są uruchomić elektroniczne skrzynki podawcze umożliwiające przyjmowanie e-dokumentów. Będzie to rodzaj dziennika podawczego, z tym że w formie elektronicznej. Zainstalowanie stosownej aplikacji trwa nie dłużej niż dwie godziny.

Elektroniczna skrzynka podawcza tworzona jest w celu umożliwienia odbioru pism nadchodzących do urzędu drogą elektroniczną. Rząd określił, iż uruchomienie takich aplikacji w samorządach musi nastąpić od 17 sierpnia br. Elektroniczna skrzynka podawcza jest w praktyce rodzajem dziennika podawczego. – W dzienniku podawczym urzędnik wpisuje, iż określonego dnia o konkretnej godzinie wpłynęło do urzędu pismo przekazane przez wymienionego z nazwiska obywatela lub wymienioną z nazwy organizację. Ideą elektronicznej skrzynki podawczej jest przeniesienie tego dziennika na platformę elektroniczną – mówi Paweł Sałek z Polskiego Centrum Certyfikacji Elektronicznej Sigillum. Różnica polega na tym, że jest to aplikacja komputerowa, która automatycznie ewidencjonuje pisma.

Zgodnie z rozporządzeniem

Zasady tworzenia elektronicznych skrzynek podawczych w samorządach określa rozporządzenie prezesa Rady Ministrów z 29 września 2005 w sprawie warunków organizacyjno-technicznych doręczania dokumentów elektronicznych podmiotom publicznym (Dz.U. nr 200, poz. 1651). Zgodnie z nim, skrzynka podawcza jest „publicznie dostępnym środkiem komunikacji elektronicznej służącej do przekazywania informacji w formie elektronicznej do podmiotu publicznego przy wykorzystaniu sieci teleinformatycznej”. W rzeczywistości jest to system umożliwiający odbieranie informacji w postaci elektronicznej.

Skrzynka odbiera informacje, ewidencjonuje je i automatycznie wystawia **potwierdzenie odbioru**. Poświadczenie, podpisane elektronicznie, wysyłane jest do nadawcy, dając pewność dotarcia pisma do urzędu. Co ważne, zawiera ono nie tylko pełną treść dokumentu, ale też pełną nazwę podmiotu, do którego trafiło pismo, datę i czas doręczenia oraz datę wytworzenia poświadczenia.

Całość poświadczenia (cztery elementy) zabezpieczona jest z użyciem podpisu elektronicznego przed ewentualną zmianą czy sfałszowaniem. Każda poprawka będzie od razu widoczna na dokumencie. Jest to istotne w przypadku działań procesowych, gdzie poświadczenie odbioru będzie miało wartość dowodową.

Zabezpieczenie dokumentu przed zmianą jest najkosztowniejszym elementem systemu. Określone w rozporządzeniu wymagania przewidują, iż moduł bezpieczeństwa – Hardware Security Module musi spełniać wymagania normy FIPS 140-2. HSM. To nic innego, jak wyspecjalizowane urządzenie podłączone do komputera, które generuje i przechowuje klucze kryptograficzne służące do wytworzenia poświadczenia odbioru.

ne służące do wytworzenia poświadczenia odbioru.

Jak złożyć pismo?

Dokument do elektronicznej skrzynki podawczej może trafić na dwa sposoby.

Mieszkańcy mogą w tym celu wykorzystać sieć Internet i wysłać pismo pocztą e-mail lub też skorzystać z aktywnego formularza zamieszczonego na stronie www urzędu (umożliwiającego załączenie pisma właściwego). W przypadku takiego doręczenia pisma skrzynka automatycznie wygeneruje poświadczenie odbioru na zwrotny adres e-mailowy mieszkańca, a w przypadku pisma składanego przez stronę www, na adres elektroniczny podany w zgłoszeniu.

Drugim sposobem doręczenia pisma do skrzynki podawczej jest osobiste przyniesienie go na powszechnie dostępnych nośnikach danych – pendrive, płycie CD lub dyskiecie. Mieszkaniec może chcieć przygotować pismo na komputerze, a z braku drukarki i Internetu, przynieść je osobiście na dyskiecie. W urzędzie pracownik przegra tak przygotowany dokument na skrzynkę podawczą w komputerze urzędu. W takim przypadku poświadczenie odbioru nie będzie przesyłane Internetem (chyba że mieszkaniec tak zdecydował). Potwierdzenie będzie utworzone

dokończenie na str. 42

Czas na elektroniczne skrzynki podawcze

dokończenie ze str. 41

bezpośrednio na nośniku (pendrive, płycie CD, dyskietce) należącym do mieszkańca. Tym samym będzie on posiadał na jednym dysku elektroniczną wersję pisma i elektroniczne poświadczenie złożenia dokumentu. Po powrocie do domu będzie mógł je przegrać na swój komputer osobisty. Dokument będzie zabezpieczony podpisem elektronicznym przed zmianą lub sfalszowaniem.

Złożenie pisma nie wymaga od mieszkańca posiadania podpisu elektronicznego. Oczywiście, jeżeli posiada taką możliwość, może uwiarygodnić w ten sposób swoją tożsamość.

Pismo w skrzynce i co dalej?

Elektroniczna skrzynka podawcza urzędu będzie prowadzić automa-

tyczną ewidencję wszystkich doręczonych e-dokumentów, a także wystawionych e-potwierdzeń. Aplikacja umożliwiać powinna zarządzanie zgłoszonymi dokumentami.

Dalsze postępowanie z dokumentem zależy jednak od wielkości i poziomu z informatyzowania urzędu. W najczarniejszym scenariuszu, gdy urząd nie ma elektronicznego obiegu dokumentów i nie każdy jeszcze pracownik korzysta z poczty elektronicznej, dokument jest drukowany i dostarczany bezpośrednio na biurko odpowiedzialnego pracownika. Jeżeli urząd ma stały dostęp do Internetu – przesłanie nastąpi zapewne poprzez pocztę elektroniczną.

Jeżeli gmina posiada już elektroniczny obieg dokumentów, wtedy skrzynka podawcza może zostać „wpięta” do tego systemu.

Sama aplikacja działająca jako skrzynka podawcza nie jest rozwiązaniem trudnym w przygotowaniu i może być zrobiona przez większość firm informatycznych. Najbardziej skomplikowanym i droгим elementem jest wspomniany już moduł bezpieczeństwa. Moduł HSM zaoferować będą mogły tylko duże i zaawansowane technologicznie firmy informatyczne.

Pierwszym polskim rozwiązaniem spełniającym wszystkie wymogi prawne jest Sigillum-ESP. To kompletny system składający się z aplikacji głównej oraz modułu HSM, a w cenę wliczone jest szkolenie z zakresu obsługi sprzętu. Do jego funkcjonowania potrzebny jest, oczywiście, odpowiedni serwer, który może być jednak udostępniony przez gminę. System oferowany jest w cenie o wiele niższej niż rozwiązania zachodnie i kosztuje od kilku do kilkunastu tysięcy złotych. Jak na razie jest to jedyna gotowa oferta z rynku polskiego.

Instalacja programu nie jest skomplikowana i nie powinna trwać dłużej niż dwie godziny. Wraz ze szkoleniem dla pracownika (lub pracowników) cały proces wdrożenia powinien zamknąć się w pięciu godzinach.

Ile skrzynek dla urzędu?

Rozporządzenie zobowiązuje do założenia elektronicznych skrzynek podawczych każdy „podmiot publiczny”. Oznacza to, że uruchomione muszą być w każdej jednostce gminnej, starostwie i województwie. W zależności od wielkości jednostki i jej profilu, potrzebna może być jedna skrzynka lub więcej. W aglomeracjach takich jak Warszawa, Poznań czy Wrocław, gdzie działa po kilka czy kilkanaście kancelarii, skrzynek, do których spływać będą informacje, będzie zapewne więcej.

Wiele urzędów już dziś zaczyna żywotnie interesować się tą kwestią. Prawdopodobnie pierwsze wdrożenia zaczną się w kwietniu i maju, natomiast prawdziwy wysyp instalacji nastąpi w lipcu br.

Mariusz Jendra

- Elektroniczna skrzynka podawcza
- Realizacja usługi urzędowego poświadczenia odbioru
- Niezaprzeczalność dostarczenia decyzji administracyjnej

- Elektroniczny system obiegu dokumentów
- Zarządzanie dokumentami i sprawami
- Obsługa podpisu elektronicznego
- Interaktywne formularze
- Integracja z BIP

- Internetowa platforma obsługi interesantów w oparciu o indywidualne konta mieszkańców

ZETO Sp. z o.o. w Lublinie
tel. 0-81 71 84 200
dh@zeto.lublin.pl
www.zeto.lublin.pl

